

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An, & quando Episcopus dispe[n]sare possit cum corpore vitiatis. Cap. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

tare, etiamsi in lingua latina aliquantulum deficiant; sic enim in aliorum societate, & pro officijs Religionis videntur idonei ministri: præsertim cum regulariter nõ ordinentur ad curam animarum habendam, sed solum assistendum in Choro, diuinisque officijs *cap. nullus de Tempor. ordin. in 6. Portel. in Dub. Regul. ver. ordines sacri. nu. 6. Henriq. lib. 10. cap. 16. n. 2. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 21. dub. 34. num. 5. Hyeron. Rodriq. in compend. qq. regul. ref. 52. num. 22. Peirin. tr. 2. de Relig. Prælat. quæst. 3. cap. 7. n. 20. quos refert Diana par. 1. tr. 16. resol. 29. & par. 3. tr. 2. ref. 86. & par. 4. tr. 2. ref. 74. & alij apud Barbof. p. 2. all. 46. num. 14. & apud Bellett. loco. cit. tit. 1. S. 4. num. 4.*

9 Idem dicendum est secundum aliquos de Clericis pauperibus, quibus ad obtinendum beneficiũ simplex sufficit, vt tantum sciant, quantum simplex laicus, vel aliquantulum plus circa sacramenta, vt post Innoc. 10. And. Host. & alios dicit Bellet. loco. cit. n. 26. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 75.

10 Vnde quoad obtenta beneficia tolerari possunt illitterati, si alias honestæ vitæ sint, & ex longo vsu, & rerum experientia sciant rectè exercere omnia ad suum officium spectantia, vel si charitatis perfectio scientiæ defectum suppleat *Camp. in. in Diuers. Iur. Can. rub. 5. cap. 5. num. 3. quem refert, & sequitur Barbof. d. par. 3. all. 63. numer. 5.* Si verò Parochialium ecclesiarum

11 Rectores sint, poterit eis ordinarius coadiutorem deputare cum assignatione partis fructuum

pro sufficienti victu iuxta formam Concilij *sess. 21. de ref. cap. 6.* dicitur autem Parochus imperitus ad effectum vt illi dādus sit Coadiutor, quando esset inhabilis ad explendum ea, quæ incumbunt muneri, & oneri beneficij, quod obtinet *Ricc. in Prax. par. 4. ref. 553.*

12 Verum si reditus ecclesiæ Coadiutori, & Coadiuto nõ sufficienter, Parocho primum prouidendũ est, deinde in subsidium tenentur Parochiani ad alimenta Coadiutoris, vt d. Barbof. par. 3. all. 63. n. 15.

13 Si verò Parochus præter imperitiã turpiter, & scandalosè viuat, beneficio priuandus est seruata forma Concilij *d. cap. 6.*

14 His adde, quod si quis admissus fuerit ad sacros ordines, præsumitur habilis, & idoneus ad beneficia simplicia, ita vt nouo examine opus non sit *cap. accepimus de etat. & qual. Ricc. in Prax. for. eccles. p. 1. resol. 340.*

S V M M A R I V M

- 1 Corpore vitiatus ad ordines non est promouendus.
- 2 An incurrat nouam irregularitatem, si absque dispensatione promouetur.
- 3 Quis dicatur corpore vitiatus.
- 4 Membram quomodo sumatur.
- 5 Censetur irregularis qui amisit partem membri, quæ aut deformitatem generet, aut inhabilem redderet ad officium exequendũ.
- 6 In defectu, qui vel impedit usum ordinis, vel notabilem gignit deformitatem, solus Papa dispensat.

- 7 In quo casu dispensare potest Episcopus.
 3 Ad quem spectet dispensare cum Regularibus in leui corporis, seu membri defectu.
 9 Quale dicatur leue vitium.
 10 An possit Episcopus dispensare in defectu notabili, si post susceptos ordines superuenerit.

C A P. V.

An, & quando Episcopus dispensare possit cum corpore vitiat.

 Corpore vitiat regulariter ad ordines promoueri non debet ex duplici causa: primò propter inhabilitatem ad officium exequendum: secundò propter deformitatem ad scandalum tollendum. *cap. 1. & tot. tit. de Corp. vitiat. Sylu. i. 2. ver. corpore vitiatus nu. 2. Garc. de Benef. par. 7. cap. 12. nu. 3. & 30.* quamuis non incurrat nouam irregularitatem, si absque dispensatione promouetur, & in ordinibus susceptis ministraverit: quia irregularitas non est vera suspensio, nec censura ecclesiastica, & ideò celebrans illa irretitus nullam violat censuram, nec aliquid aliud, cuius violatio nouam infligat irregularitatem. *Nau. cap. 27. num. 194. & cons. 6. de etat. & qual. vbi etiam obseruat, quod Sedes Apostolica quando dispensat cum irregularibus, qui celeberrunt, solum dispensat super ir-*

regularitate, quam ante celebrationem incurrunt: idem d. *Camp. apud Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 2. al. 42. nu. 61.* dicitur autem corpore vitiat qui est mutilatus, vel debilitatus membro, id est qui caret membro, vel habet quidem membrum, sed inefficax, vt oculum cecum, manum aridam, & huiusmodi *Sylu. loco cit. num. 1. Nau. d. cap. 27. num. 200. Bonacin. de Cens. disp. 7. q. 2. pun. 2. num. 1. & alij.*

4 Membrum verò secundum Doctores sumitur pro ea parte, quæ habet certum officium deputatū, siue distinctam operationem: & ideò neque digiti, neque dentes inter membra numerantur *Clar. §. fin. q. 69. vers. itē quero*, vbi etiā addit, quod statutum puniens abscindentem membrum nō habet locum in abscidente alicui digiti *Barbof. d. par. 2. all. 42. n. 36. & alij communiter.* censeretur tamē ad hunc effectum irregularis qui non totum membrum amisit, sed partem, quæ aut deformitatem scandalosam generet *iuxta cap. 1. de Corp. vitiat.* aut inhabilē redderēt ad officium exequendum, puta si præcisus esset pollex, aut quiuis alius digitus requisitus ad consecrationem *cap. fin. vbi glos. in ver. deformitatem eod. tit. capit. presbyterum de Cler. agrot. Grass. par. 1. decis. lib. 2. cap. 62. num. 2.*

Dico igitur primò, quòd in defectu, seu vitio alicuius membri, seu partis membri, quod vel impedit vsum, & exercitium ordinis, vel notabilem gignit deformitatem, aut horrorem, solus Papa dispensat, *Doctores in*

c ap. significauit de Corp. vitiat. Nauar. cap. 27. nu. 200. vers. Octauo. Garc. par. 7. cap. 12. num. 30. & alij, quos refert, & sequitur Barbof. d. all. 42. num. 57. siue huiusmodi vitium contractum sit ex culpa: siue sine culpa: siue ex causa iusta, siue iniusta: siue ex causa naturali, siue accidentali. cap. si euangelica 55. dist. Bonacin. de Censur. disp. 7. q. 2. pun. 2. nu. 1. Sylu. in ver. corpore vitiatus num. 3.

7 Dico 2. quod in leuibus vitijs, seu defectibus Episcopus dispensare potest, etiam si culpa præcesserit cap. 1. & ibi glos. in ver. susceptus de Corp. vitiat. Rot. in Romana pensionis 3. Iunij 1583. Coram Card. Seraphino, quam refert Garc. par. 7. cap. 12. num. 30. Barbof. d. all. 42. num. 39. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 2. ref. 271. & in tali casu Episcopus dispensat non solum quoad ordines minores, sed etiam quoad sacros, ut post Campan. dicit Barbof. loco cit. num. 59. & potest etiam conferre beneficium simplex, ut decisum refert Garc. par. 7. cap. 12. nu. 19. & 20. dum modo illius non sit incapax, ut si incapacitatem inciderit Less. de Iustit. lib. 2. cap. 34. n. 130. quæ refert Barbof. d. all. 42. nu. 56.

Quodnam verò dicatur modicum, seu leue vitium, & quæ notabilis deformitas, relinquitur arbitrio ipsius Episcopi Nau. d. c. 27. num. 200. vers. sexto. Sylu. ubi sup. nu. 2. Dian. par. 4. tr. 2. ref. 73. & alij apud Bellett. Dissquis. cleric. par. 1. tit. 1. §. 7. num. 26.

8 Et hæc procedunt etiam quoad Regulares, exceptos, cum qui-

bus non Prælatus regularis, sed Episcopus, ad quem spectat ordines conferre, in huiusmodi defectu dispensat Sylu. loc. cit. nu. 2. Nau. d. cap. 27. nu. 200. Bonacin. ubi supra d. pun. 2. nu. 36. Ricc. in Prax. for. eccles. p. 2. ref. 271. & alij apud Barbof. d. all. 42. num. 61. licet contrarium teneat Peirin. Auil. Laym. Suar. & alij, quos refert, & sequitur Dian. par. 4. tr. 2. ref. 73:

9 Dicitur autem leue vitium, si quis careret vngula pollicis, dummodo ad frangendam hostiam sit in pollice ipso potens cap. 1. & c. fin. de Corp. vitiat. secundo si maculam habeat in oculo, quæ non inducat magnam deformitatem, neque scandalum pariat cap. cum de tua eod. tit. Garc. par. 7. cap. 12. num. 30. Bellett. tit. 1. d. §. 7. nu. 24. Tertio, si habens vtrumque oculum integrum careat visu oculi dextri, & sinistro, quantum satis est ad bene celebrandam, cernat: aut si careat visu oculi sinistri, & visu oculi dextri tantum valeat, ut sine indecora faciei ad populû conuersione legere possit, nam magis deformitas, quam defectus visus videtur in hoc expensus Nau. cap. 27. num. 199. vers. quarto Bonacin. d. disp. 7. q. 2. pun. 2. num. 2. Barbof. d. all. 42. num. 31. Dian. v. 4. tr. 2. ref. 73. vbi dicit, quod ad hoc inferuire potest missalis accommodatio. Quarto si careat auris cartilagine in modica quantitate, præsertim quâdo potest capillis ita regi, ut valeat sine scandalo ministrare, ut dicunt DD. apud Bonacin. de Censur. d. disp. 7. q. 2. pun. 2. nu. 8. quia externa illa

cartilago non est membrum, sed potius tutela, & ornamentum auris Couar. Henriq. & alij apud Barbof. ubi supra num. 39. unde abscindentem huiusmodi cartilaginem non esse irregularem, tenent Doctores, quos refert, & sequitur Dian. p. 4. tr. 2. ref. 26. Quinto si absq. propria culpa claudus efficiatur d. cap. 1. ubi glos. de Corp. vitiat. c. si quis in infirmitate. 55. dist. nisi sit talis, quem oporteat cum baculo accedere ad altare, cap. nullus Episcopus & ibi glos. in ver. cum baculo de Consecr. dist. 1.

10 Si vero post susceptos ordines vitium aliquod, seu defectus corporis etiam notabilis superuenerit impedimentum praestans executioni alicuius actus, seu officij ordinis, tunc excepto altaris ministerio potest Episcopus in reliquis officijs, ad quae clericus non impeditur, dispensare cap. significauit ubi glos. in ver. nostra de Corp. vitiat. quod procedit, quando talis defectus ex propria culpa processit, tunc enim requiritur Episcopi dispensatio: caeterum si talis defectus absque culpa superuenerit, tunc licet Clericus non possit illum actum, seu officium, ad quod ob talem defectum redditur inhabilis, exercere, reliqua tamen officia iure proprio poterit peragere cap. presbyterum de Cler. egrot. & ideo Sacerdos, qui post Sacerdotium effectus est impotens ad missam celebrandam, potest confessiones audire, & alia officia exercere Nauar. conf. 6. de etat. & qualit. Bellett. tit. 1. S. 7. num. 27. & 28. Bonacin. loco cit. pun. 2. num. 25.

& alij apud Barbof. in cap. presbyterum num. 3. de Cler. egrot. & d. all. 42. num. 45. Garv. d. par. 7. c. 12. num. 18. & seq.

SVM. M. A. R. I. V. M.

- 1 An infames, & criminosi ad ordines promoueri possint.
- 2 Notorium quomodo intelligatur.
- 3 Criminosi occulti ordinari non prohibentur.
- 4 Valet electio, & collatio beneficii facta criminoso occulto, secus si criminosus sit publicus.
- 5 Declaratur supradicta conclusio.
- 6 Iuris infamia ex quibus delictis contrahatur.
- 7 Quando infamia facti incurritur.
- 8 An infamia notoria Patris noceat filio.
- 9 Vilitas uxoris aliquando nocet viro.
- 10 An filij paganorum, vel Iudeorum sint irregulares.
- 11 Quando potest Episcopus Neophitum ad ordines promouere.
- 12 In Infamia Iuris solus Papa dispensat.
- 13 An huiusmodi infamia possit tolli per Principem laicum.
- 14 Et an possit auferri per Episcopum, & num. 15.
- 16 In Infamia facti potest Episcopus liberè dispensare.
- 17 Infamia facti tollitur etiam per emendationem vitae. Quando aliquis emendatus praesumatur, ibidem.
- 18 Infamia, quae ex hominum oblatione processit, contrario eorum dicto tollitur.